

Forberedelserne til EU's 5. rammeprogram er allerede gået i gang, og det er vigtigt, at der kommer et gennearbejdet dansk indspil til diskussionen om indholdet i programmet og om de prioriteringer, der skal ligge til grund for det. Danmark vil arbejde for, at forskningen inden for EU skal medvirke til at styrke vor konkurrenceevne samt sikre en bæredygtig miljømæssig og social udvikling. Danmark ønsker, at EU-forskningen i højere grad styrker mennesket i centrum, og at forskningen styrker den enkeltes livskvalitet i bred forstand. I tråd hermed vil regeringen arbejde for, at forskning af betydning for små og mellemstore virksomheder prioriteres, og at det humanistiske og samfundsvidenskabelige aspekt gives større vægt i den fælleseuropæiske forskning.

Bedre prioritering og organisering

OECD gennemgik i 1994 med kritisk lys strukturen i dansk forskning. OECD udtrykte kritik af, at vores forskningssystem er for indviklet, for usammenhængende og målene dermed for uklare. En nødvendig forudsætning for at opstille mål er, at regering og Folketing har et effektivt og sammenhængende rådgivningssystem. Forskning er i sit væsen elitær. Det gør det svært for borgerne og politikerne at bedømme, hvor ressourcerne til forskning lægges bedst og gør størst nytte. Det er imidlertid ikke forbeholdt eliten at fastlægge, hvad Danmark skal forske i eller rettere sagt hvad vi skal leve af, således at vi sikrer vores velfærd. Derfor ønsker regeringen en åben dialog om samfundets prioriteringer.

Den nye lov om forskningsrådgivning blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget i begyndelsen af 1996. Det nye rådgivningssystem er tredelt med Danmarks Forskningsråd, de statslige forskningsråd og offentlige forskningsudvalg. Danmarks Forskningsråd får til opgave først og fremmest at rådgive om de store linjer i forskningspolitikken herunder hvilke områder Danmark skal satse særligt på inden for den nationale forskningsstrategi. Danmarks Forskningsråd skal løse den store opgave at koordinere rådgivningen om samspillet mellem den offentlige og den private forskningsindsats. Desuden er der ved loven indarbejdet en konsultationsmodel, der skal sikre en bred samfundsmæssig vurdering og debat af Danmarks Forskningsråds anbefalinger.

De statslige forskningsråd og de offentlige forskningsudvalg vil være sideordnet placeret i

det samlede rådgivningssystem. Loven skaber en bedre sammenhæng i rådgivningssystemet ved at oprette og inddrage offentlige forskningsudvalg under sektorministerierne, der i dag har ansvaret for over 40 pct. af den offentlige forskningsindsats. De offentlige forskningsudvalg skal være synlige i det samlede rådgivningssystem og gå i dialog med forskningsrådene om større strategiske forskningsindsatser.

Forskningen har tradition for at arbejde inden for discipliner, mens virkeligheden som oftest stiller tværdisciplinære problemer. Derfor var der fra regeringens side ønske om at koncentrere de hidtidige seks statslige forskningsråd i færre og mere tværfaglige forskningsråd, men der kunne ikke opnås enighed om en sammenlægning af rådene. Derfor er denne del taget ud i den vedtagne lov, men med det forbehold, at Danmarks Forskningsråd som en af sine første opgaver og inden den 1. oktober 1996 skal komme med et forslag til en ny, forenklet struktur for de statslige forskningsråd.

For at styrke grundlaget for det forskningsrådgivende system og for forskningspolitiske beslutninger har forskningsministeren besluttet at etablere et analyse- og udredningsinstitut for forskning. Institutet vil i løbet af 1996 blive etableret som en sektorforskningsinstitution under Forskningsministeriet.

Med den nye sektorforskningslov, der blev vedtaget af Folketinget 14. december 1995, er det målet at styrke kvaliteten inden for sektorforskningen og at tilgodese behovet for at styrke institutionernes selvstændighed og mulighed for langsigtet planlægning. Et vigtigt virkemiddel i den nye lov er, at institutionerne ledes af en bestyrelse, hvor formanden og flertallet af bestyrelsen skal være uafhængige af sektorministeren. For at skabe den nødvendige fornyelse og dynamik også i sektorforskningen er der overvejelser i gang omkring mulighederne for gennem en ny stillingsstruktur at forbedre de videnskabelige karrieremuligheder for ansatte ved sektorforskningsinstitutioner, ikke mindst gennem øget samspil og mobilitet med universiteterne.

For at sikre Danmark det bedst mulige udbytte af sin forskningsindsats har regeringen besluttet, at Danmark for første gang skal have en national strategi for forskningen. Formålet er at tilvejebringe det mest kvalificerede grundlag for den samfundsmæssige prioritering af Danmarks forskningsindsats. Den nationale strategi er en frivillig dialog mellem det forskningspoli-